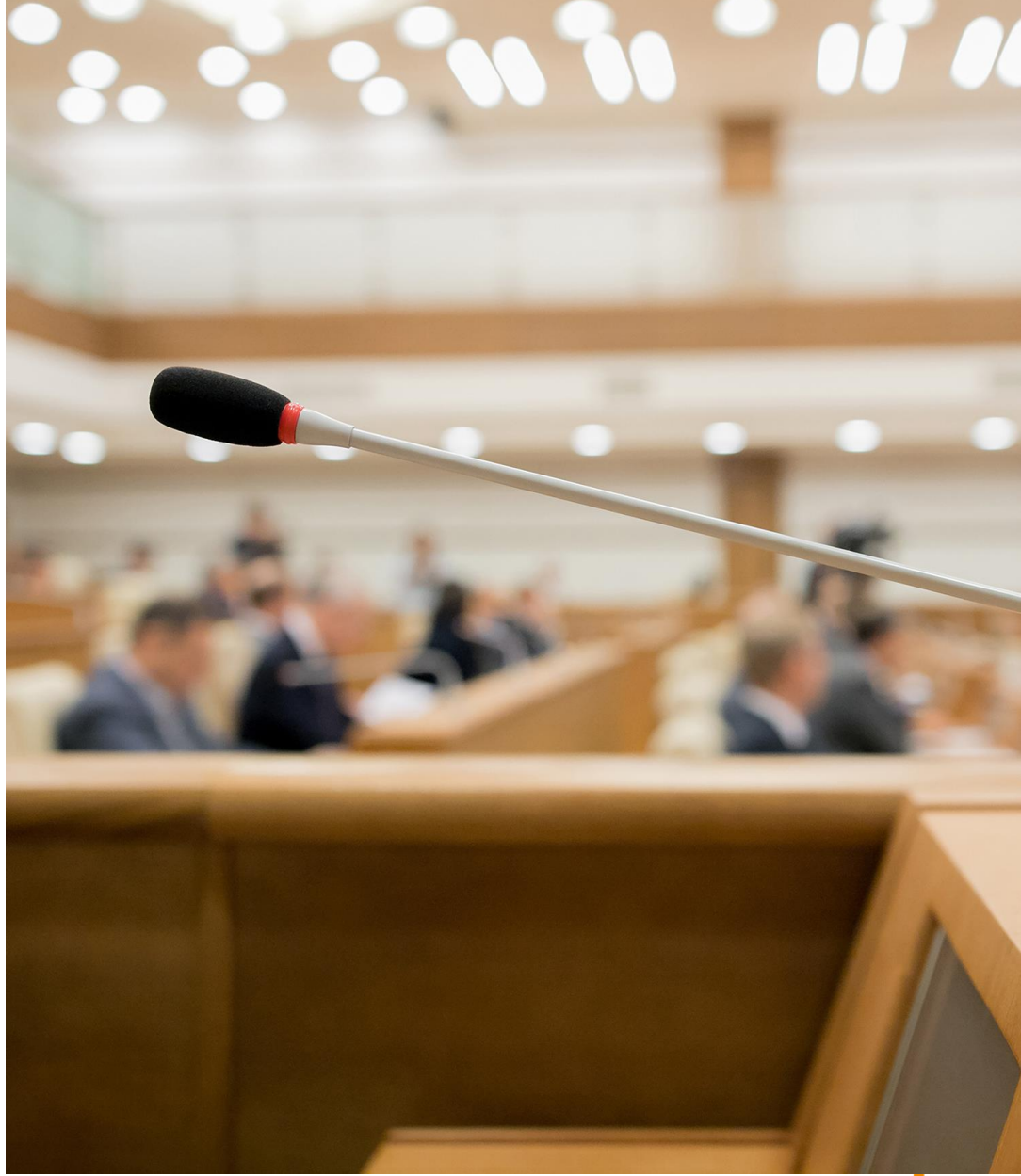

MANAGEMENTLETTER 2024

5 december 2024

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Nieuwkoop
Postbus 1
2460 AA TER AAR

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

Dordrecht, 5 december 2024

Ref.: 2273/HB/AH

Geacht college,

Ter voorbereiding op de controle van de jaarrekening 2024 van gemeente Nieuwkoop (hierna: Nieuwkoop) hebben wij een tussentijdse controle uitgevoerd. Deze tussentijdse controle richt zich hoofdzakelijk op het inventariseren en analyseren van risico's van afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening. Deze risicoanalyse vormt de basis voor de controlewerkzaamheden die wij in het voorjaar 2025 zullen uitvoeren op de jaarrekening 2024.

In deze managementletter rapporteren wij de bevindingen van onze werkzaamheden en andere aandachtspunten. De belangrijkste risico's en aandachtspunten zijn samengevat in hoofdstuk 1 van de managementletter. In deze samenvatting zijn ook de verwijzingen opgenomen naar de paragrafen waarin de betreffende bevindingen en aanbevelingen verder zijn uitgewerkt.

Onze managementletter is uitsluitend bedoeld om u te informeren over onze controlebevindingen en aanbevelingen. Wij adviseren u om deze managementletter ook te delen met de Auditcommissie/de gemeenteraad, voorzien van een bestuurlijke reflectie.

Externe toezichthoudende instanties kunnen u vragen om een afschrift van onze rapportages. Wij benadrukken dat wij niet aansprakelijk zijn voor eventuele gevolgen van externe verspreiding.

Wij hebben onze managementletter op 2 december 2024 in concept voorgelegd aan uw organisatie en besproken op 5 december 2024 met uw gemeentesecretaris en portefeuillehouder. Wij lichten 10 december 2024 deze managementletter toe aan uw auditcommissie.

Met vriendelijke groet,

W.P. de Vries RA

INHOUDSOPGAVE

1. Nieuwkoop in beeld	4
2. Inleiding.....	6
3. Nieuwkoop in het perspectief van het sectorbeeld.....	6
4. Financieel beheer en risicomanagement	7
4.1. Resultaatontwikkeling	7
4.2. Managementinformatie en resultaatbeheersing.....	7
4.3. Risicobeheersings- en controlesysteem	8
4.4. Frauderisicobeheersing.....	8
4.5. SiSa-regelingen	9
5. Rechtmatigheidsverantwoording.....	10
6. IT-beheersingsmaatregelen	11
6.1. Algemeen.....	11
6.2. Informatiebeveiliging.....	12
6.3. NIS2-Richtlijn	13
6.4. Uitbesteding IT bij derde partij.....	14
7. Administratieve processen	14
7.1. Algemeen.....	14
7.2. Normen- en toetsingskader	14
7.3. Verbijzonderde interne controle	15
7.4. Procesbeschrijvingen	17
7.5. Personeels- en salarisadministratie.....	17
7.6. Inkopen.....	18
7.7. Betalingen	18
7.8. Aanbestedingsrechtmatigheid.....	19
7.9. Financiële administratie en memoriaalboekingen	19
7.10. Jeugdwet	20
7.11. Btw en Vpb	20
8. Naleving wet- en regelgeving, informatieplicht duurzaamheid.....	21
8.1. Informatieplicht energiebesparing	21
8.2. Rapportageverplichting werkgebonden personenmobiliteit	21
8.3. Rapportageverplichting in de jaarverslaglegging (CSRD).....	22
8.4. Overige informatieverplichtingen rond duurzaamheid	22
9. Opvolging eerdere aanbevelingen.....	23
10. Vooruitblik (controle) jaarstukken 2024	25
11. Slot.....	25

1. Nieuwkoop in beeld

In onderstaand overzicht geven wij een samenvatting van onze bevindingen van de interim-controle, met daarbij een kleur-signalering. De legenda voor de signalering is:

	Geen noemenswaardige bevindingen		Tekortkomingen en/of aandachtspunten met een verhoogd risico/verhoogde impact
	Geen tekortkomingen, wel relevante bevindingen en/of aandachtspunten		Tekortkomingen en/of aandachtspunten met een hoog risico/grote impact
	Tekortkomingen en/of aandachtspunten met een beperkt risico/beperkte impact		

Onderwerp	Bevindingen 2024	§	Signalering	
			2024	2023
FINANCIËEL BELEID EN BEHEER				
Resultaatontwikkeling en financieel toezicht	De financiële resultaten in 2024 van Nieuwkoop vertonen een positief beeld. Tegenover een primair begroot resultaat van € 230.000 negatief ligt de meest actuele resultaatprognose voor 2024 op € nihil.	4.1		
Begroting en meerjarenraming	In de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2028 van Nieuwkoop wordt inzicht gegeven in toekomstige baten en lasten en financiële uitdagingen voor 2024 en verder. Daarnaast bevat de begroting een beleidsmatige toelichting. De op 24 oktober 2024 door de raad vastgestelde meerjarenraming 2025-2028 laat een structureel sluitend beeld zien.	4.2		
Instrumenten resultaat- en liquiditeitsbeheersing	De begroting 2024 en de kadernota 2025 van Nieuwkoop geven voldoende retrospectieve informatie. Er is eveneens voldoende aandacht voor prospectieve informatie, waaronder de impact van structurele afwijkingen op de meerjarenbegroting. Wij signaleren enkele aandachts- en verbeterpunten.	4.2		
Risicobeheersings- en controlesysteem (inclusief fraudebeheersing)	Het evalueren van risico's en beheersingsmaatregelen heeft voldoende de aandacht in de planning- en control cyclus van Nieuwkoop. Dit maakt Nieuwkoop voldoende zichtbaar en aantoonbaar in de rapportages hierover. Wij zien mogelijkheden voor verdere (door)ontwikkeling van de risico- en frauderisicobeheersing.	4.3		

Onderwerp	Bevindingen 2024	§	Signalering	
			2024	2023
IT-BEHEERSING				
Algemene IT-beheersingsmaatregelen	<p>Gemeente Nieuwkoop heeft belangrijke automatiseringsfuncties uitbesteed. De IT-omgeving van Nieuwkoop kent een hoge mate van afhankelijkheid van externe IT-partners en bevat als zodanig de nodige uitdagingen om 'in control' te komen en te blijven in het uitvoeren van de regiefunctie.</p> <p>Met het outsourcen van IT en de toepassing van SaaS-oplossingen, verschuift de focus van IT-beheersingsmaatregelen naar toegangsbeheer, product-/leveranciersmanagement en beheersing van het risico van cybercriminaliteit.</p> <p>Wij doen aanbevelingen om de borging van betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving te verbeteren door het maken van afspraken en het monitoren van de naleving daarvan.</p>	6		
ADMINISTRATIEVE PROCESSEN				
Verbijzonderde interne controle	<p>Nieuwkoop verricht verbijzonderde interne controle (VIC) voor de belangrijkste (financiële) processen.</p> <p>Wij zien aandachtspunten en verbetermogelijkheden voor de verdere doorontwikkeling van de VIC.</p>	7.3		
Procesbeschrijvingen	Nieuwkoop heeft nog niet alle belangrijkste (financiële) werkprocessen (met financiële beheerhandelingen) beschreven.	7.4		
Inkopen	Wij hebben een aantal adviespunten / actiepunten gesignaleerd. Een belangrijk aandachtspunt binnen de gemeente is de vastlegging en onderbouwing van prestatieleveringen.	7.6		
Betalingen	Wij vragen aandacht voor het periodiek beoordelen van de rechten en rollen.	7.7		
Aanbestedingen	Nieuwkoop verricht een tussentijdse spendanalyse en stelt jaarlijks een inkoopkalender op. Uit de VIC op de tussentijdse spendanalyse zijn (financiële) onrechtmatigheden gebleken.	7.8		

2. Inleiding

Wij hebben conform uw opdracht, als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2024, de interim-controle voor Nieuwkoop uitgevoerd. Deze controle is primair gericht op de analyse en evaluatie van de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle. Deze controle heeft als doelstelling om de aandachtspunten voor de jaarrekening 2024 te signaleren en onder uw aandacht te brengen.

Volledigheidshalve merken wij op dat onze analyse en evaluatie is uitgevoerd in het kader van de door u verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening.

In deze managementletter rapporteren wij ook actiepunten voor de jaarrekening 2024. Het is noodzakelijk dat deze voor aanvang van de jaarrekeningcontrole 2024 zijn opgevolgd door Nieuwkoop.

De samenwerking tussen Nieuwkoop en Verstegen is tijdens de interim-controle wederom goed en prettig verlopen.

Onze managementletter 2024 hebben wij opgesteld naar de stand van 26 november 2024.

3. Nieuwkoop in het perspectief van het sectorbeeld

De gemeentesector ziet zich de laatste jaren geconfronteerd met financiële uitdagingen. Veel gemeenten rapporteren bezuinigingen die op enig moment – mogelijk in gewijzigde vorm – doorgevoerd (moeten) worden. Gemeenten ervaren een disbalans tussen het aandeel van financiering via specifieke uitkeringen en structurele gelden in het gemeentefonds. Gemeenten worden (fors) gekort op het budget uit het gemeentefonds.

Wij hebben ons een beeld gevormd hoe Nieuwkoop hierop voorsorteert. Onze observatie is dat, uitgaande van de meerjarenbegroting 2025-2028, het begrotingsresultaat van de gemeente Nieuwkoop nul bedraagt. Vanaf boekjaar 2027 is te zien dat de lasten de baten overschrijden, waardoor een tekort moet worden gedekt uit de reserves. Hiermee staan de resultaten van de gemeente Nieuwkoop onder druk.

Bedragen x 1.000	2024	2025	2026	2027	2028
Baten	€ -94.318,00	€ -114.833,00	€ -86.793,00	€ -85.471,00	€ -85.726,00
Lasten	€ 95.950,00	€ 112.396,00	€ 86.622,00	€ 86.068,00	€ 86.731,00
Subtotaal	€ 1.632,00	€ -2.437,00	€ -171,00	€ 597,00	€ 1.005,00
Onttrekkingen reserves	€ -13.793,00	€ -3.827,00	€ -1.626,00	€ -1.573,00	€ -1.250,00
Stortingen reserves	€ 12.163,00	€ 6.265,00	€ 1.799,00	€ 977,00	€ 244,00
Subtotaal	€ -1.630,00	€ 2.438,00	€ 173,00	€ -596,00	€ -1.006,00
Resultaat (afgerond)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

De gemeente Nieuwkoop is begonnen met het in kaart brengen van mogelijke bezuinigingen, met als doel om te komen tot een duurzaam evenwichtige begroting. De verschillende mogelijkheden en scenario's om bezuinigingen vorm te geven heeft het college 'fiches' genoemd. Deze fiches zijn, gezamenlijk met de Kadernota 2025, voorgelegd aan de raad. De kadernota is vastgesteld op 4 juli 2024.

4. Financieel beheer en risicomanagement

4.1. Resultaatontwikkeling

Wij hebben kennisgenomen van de begroting en kadernota 2025 en de meerjarenraming 2026-2028. De begroting 2025 is vastgesteld door de gemeenteraad op 24 oktober 2024.

De provincie voert repressief financieel (begrotings-)toezicht uit op Nieuwkoop.

Hervormingsagenda Jeugd

De Hervormingsagenda Jeugd is een plan van het Rijk en de gemeenten om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te maken. Wij hebben u in onze managementletter 2023 hier uitgebreid over geïnformeerd.

Er zijn schattingen gemaakt van de verwachte kosten en baten van de Hervormingsagenda Jeugd voor verschillende jaren en scenario's. Voor de gemeenten ligt er een stevige opgave om de Hervormingsagenda Jeugd daadwerkelijk te realiseren en de gewenste doelen te behalen. Het risico bestaat dat door het Rijk wel de besparing op het budget wordt doorgevoerd, zonder dat de verwachte besparingen bij de gemeente worden gerealiseerd. Inzicht in de (lokale) voortgang van de Hervormingsagenda Jeugd en monitoring van de voortgang en financiële resultaten is daarom belangrijk voor uw gemeente.

Nieuwkoop koopt haar specialistische jeugdhulp regionaal in via Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ). In regioverband is een Task Force ingericht, waar Nieuwkoop ook aan deelneemt. Het doel van de Task Force is het jeugdhulpstelsel te herzien om de kosten beheersbaar te krijgen en te houden. De (financiële) effecten van de Hervormingsagenda Jeugd en de Task Force zijn voor de korte termijn nog niet waarneembaar voor Nieuwkoop. Nieuwkoop rapporteert vanaf 2027 wel de effecten hiervan te zullen zien.

4.2. Managementinformatie en resultaatbeheersing

Nieuwkoop werkt met ingang van 2023 met een 'vereenvoudigde' Planning & Control cyclus (P&C-cyclus), waarmee de voor- en najaarsnota zijn vervallen. Het zwaartepunt van de aangepaste P&C-cyclus komt daarmee vooral op de kadernota.

Wij hebben kennisgenomen van de Kadernota 2025 die vastgesteld is in de raadsvergadering van 4 juli 2024.

Samengevat komt de financiële rapportage uit op een verwacht resultaat na mutaties in de reserves over 2024 van € nihil. Primair was voor 2024 een resultaat van € 230.000 negatief geraamd.

De afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn helder toegelicht in de Kadernota 2025 en er is vermeld of de gerapporteerde afwijkingen een incidenteel dan wel structureel karakter kennen.

Belangrijke pijlers voor de resultaatbeheersing van Nieuwkoop zijn de kadernota, de begroting en de jaarrekening. Wij hebben op hoofdlijnen kennisgenomen van de opzet hiervan en hebben daarbij geen bijzondere tekortkomingen of aandachtspunten geconstateerd. Wel geven wij nog enkele verbeterpunten in overweging:

- het toelichten van onzekere factoren;
- het toelichten in hoeverre bepaalde risicofactoren die in de begroting of kadernota zijn toegelicht zich daadwerkelijk hebben voorgedaan.

Wellicht ten overvloede merken wij op dat wij de bestuursrapportage(s) hebben gebruikt om een indruk te krijgen van de financiële gang van zaken en de kwaliteit van de managementinformatie. Wij hebben de bestuursrapportage(s) niet gecontroleerd.

4.3. Risicobeheersings- en controlesysteem

Overeenkomstig de voor ons geldende standaarden nemen wij kennis van het risicobeheersings- en controlesysteem zoals dat binnen Nieuwkoop operationeel is. Wij hebben in dat kader onderzocht of risico's en beheersingsmaatregelen systematisch worden geëvalueerd door Nieuwkoop. Onze indruk is dat het risicobeheersings- en controlesysteem van Nieuwkoop in opzet voldoet.

Nieuwkoop besteedt in de begroting en de jaarrekening aandacht aan risicomanagement in de paragraaf 'Weerstandsvormogen en risicobeheersing'.

In de begroting 2024 en 2025 en de jaarrekening (2023) wordt inzicht gegeven in de geïdentificeerde risico's. Hierbij zijn financiële risico's en kansen, evenals de benodigde weerstandscapaciteit, toegelicht.

Wij zien mogelijkheden voor de verdere (door)ontwikkeling van de processen rondom risicobeheersing. Advies blijft om een volgende stap te zetten in risicomanagement, bestaande uit het opzetten en implementeren van een structureel risicobeheersingssysteem. Aanvullend op het inventariseren en adresseren van de belangrijkste risico's, kunnen deze risico's hiermee ook adequaat onderbouwd en geëvalueerd worden. Dit geeft Nieuwkoop tevens de mogelijkheid om risico's te volgen: heeft het risico zich voorgedaan, in welke vorm en in welke mate en was de inschatting juist.

Wij benadrukken dat de basis op orde is en dat ons adviespunt niet het aanschaffen van een (geautomatiseerd) risicomanagementsysteem of andere applicaties of systemen inhoudt.

4.4. Frauderisicobeheersing

De gemeenteraad heeft de verantwoordelijkheid om toezicht te houden op de fraudebeheersing door het college. Dit gegeven maakt het voor het college noodzakelijk om een toereikende frauderisicoanalyse op te stellen en periodiek te actualiseren.

Nieuwkoop heeft in 2024 haar frauderisicoanalyse geactualiseerd. Per proces en activiteit zijn onder meer de frauderisico's geïnventariseerd, geanalyseerd (op kans en financiële impact) en zijn de getroffen interne beheersmaatregelen beschreven. Hiermee heeft Nieuwkoop een belangrijke basis voor fraudepreventie.

Ten aanzien van deze analyse merken wij het volgende op:

- 🌀 Een aantal processen heeft de gemeente Nieuwkoop uitbesteed aan derden (waaronder verbonden partijen). In de huidige opzet heeft Nieuwkoop voor deze (uitbestede) processen in detail risico's omschreven. Als beheersmaatregel in de frauderisicoanalyse heeft Nieuwkoop opgenomen dat deze risico's primair door de derde partij moeten worden gemitigeerd. Wij adviseren om de risico's in de relatie tussen de gemeente en de verbonden partijen nader uit te werken.
- 🌀 Het risico op doorbreking van de interne beheersing door het management is nog niet voldoende concreet gemaakt in de analyse. We zien dat het risico van bewust aanpassen van budgetten (terecht) wel als risico wordt onderkend. Naar onze inschatting zijn resultaatsturing, bijvoorbeeld bij begrotingsafwijkingen en de analyse van begrotingsafwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording concrete aanvullende punten die vatbaar kunnen zijn voor beïnvloeding door het management.
- 🌀 Wij adviseren u om als onderdeel van de VIC periodiek de onderkende beheersingsmaatregelen te testen om vast te stellen dat deze maatregelen geïmplementeerd zijn en effectief werken. Dat geldt ook voor de processen die zijn uitbesteed.
- 🌀 In de analyse zijn beheersingsmaatregelen benoemd. Er is niet vermeld of er nog restrisico's overblijven en wat de risicostategie is van Nieuwkoop op (eventuele) restrisico's (voorkomen, verminderen, uitbesteden, accepteren).
- 🌀 Maak een plan voor als fraude wordt geconstateerd (fraud contingency plan), zodat duidelijk is welke stappen door wie moeten worden gezet. Wij hebben begrepen dat dit in ontwikkeling is.

Gelet op de controlerende en toezichthoudende rol van de gemeenteraad herhalen wij onze aanbeveling om de frauderisicoanalyse periodiek op te nemen op de agenda van de gemeenteraad.

4.5. SiSa-regelingen

In de afgelopen jaren is het aantal SiSa-regelingen fors toegenomen voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. Voor Nieuwkoop waren dit in 2023 23 regelingen. Uit de invulwijzer over 2024 van het Rijk blijkt dat er landelijk gezien opnieuw meer nieuwe regelingen bij zijn gekomen, dan dat er regelingen zijn vervallen.

Uit het verantwoordingsoverzicht SiSa 2024 blijkt dat Nieuwkoop tot nu toe (stand per 27 november 2024) 20 regelingen moet verantwoorden. Dat zijn 3 regelingen minder dan vorig jaar, bestaande uit nieuwe regelingen en vervallen regelingen

Het correct invullen van de voorgeschreven indicatoren voor deze regelingen én de juiste verantwoording van de doeluitkeringen in de jaarrekening is een tijdrovend en complex proces voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen.

Het is van belang om tijdig te starten met de voorbereiding van uw (verbijzonderde) interne controles en vastleggingen en het verzamelen van brondocumentatie voor alle regelingen. Als onduidelijk is wat ingevuld moet worden en/of vastgelegd moet worden, adviseren wij u tijdig afstemming te zoeken met de Rijksoverheid en/of het controleteam van Verstegen.

5. Rechtmatigheidsverantwoording

Met het aannemen van de Wet versterking decentrale rekenkamers is de rechtmatigheidsverantwoording een feit geworden. Vanaf boekjaar 2023 leggen het college van B&W van een gemeente en het dagelijks bestuur van een gemeenschappelijke regeling verantwoording af over rechtmatigheid door middel van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening.

De aanpassingen van het BBV en BADO zijn eind augustus 2024 voorgelegd aan de Raad van State. Voor het boekjaar 2024 zal de situatie gelijk zijn aan het boekjaar 2023, omdat de wijzigingen van BBV en BADO op zijn vroegst vanaf 2025 kunnen en zullen ingaan is aan u en ons gecommuniceerd.

Het eerste jaar rechtmatigheidsverantwoording (2023) heeft diverse inzichten opgeleverd voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in het algemeen en voor Nieuwkoop in het bijzonder. Voor Nieuwkoop was over 2023 sprake van een onrechtmatig oordeel bij de rechtmatigheidsverantwoording 2023. Dit werd veroorzaakt door reeds bekende:

- overschrijdingen van lasten en investeringskredieten;
- inkopen die Europees aanbesteed hadden moeten worden.

Wij willen u de volgende aanbevelingen en adviezen meegeven:

1. In uw financiële verordening is niet uitgewerkt wanneer lagere uitgaven of afwijkingen op baten tijdig zijn. Ons advies is om in de financiële verordening het begrip tijdigheid nader uit te werken.
2. Het is verder goed om een evaluerend gesprek te voeren tussen ambtelijke organisatie, college en gemeenteraad over rechtmatigheid en de eerder gemaakte keuzes. Denk aan de definiëring van acceptabel en tijdig, verantwoordingsgrenzen en rapportagegrenzen, maar ook de huidige cyclus van tussentijdse rapportages. Voldoen de huidige set aan afspraken voor alle partijen of is aanpassing gewenst?
3. Evalueer het proces tussen ambtelijke organisatie, college en gemeenteraad. Is er voldoende dialoog tussen college en gemeenteraad over rechtmatigheid en is het onderwerp niet alleen een gespreksonderwerp tussen de financiële medewerkers en de accountant? Wij adviseren u om de rechtmatigheidsverantwoording op te nemen op de agenda van de gemeenteraad, zodat voor het vaststellen van de jaarrekening duidelijk is wat de standpunten zijn van college en gemeenteraad ten aanzien van begrotingsafwijkingen en onrechtmatigheden.
4. Uw gemeente heeft net als de meeste gemeenten in 2023 geen M&O fouten gerapporteerd. Indien misbruik of oneigenlijk gebruik van overheidsgeld is geconstateerd en een terugvordering is opgelegd moet dit misbruik of oneigenlijk gebruik niet worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording 2024. Wel dient via de paragraaf bedrijfsvoering inzicht te worden gegeven in de aard en (financiële) impact van het bij de gemeente geconstateerde misbruik. Wij adviseren u hier in 2024 scherper op toe te zien en waar nodig M&O bevindingen op te nemen in de rechtmatigheidsverantwoording 2024 (niet gecorrigeerd misbruik), dan wel in de paragraaf bedrijfsvoering (gecorrigeerd misbruik).

5. Evalueer het proces van totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording. Heeft het college voldoende grondslag gehad en voldoende kennis en ervaring om zelfstandig te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording en een rechtmatigheidsoordeel, of is dit afhankelijk van externe expertise en/of externe accountantscontrole?

6. IT-beheersingsmaatregelen

6.1. Algemeen

Bij het opzetten van onze controleaanpak van de IT-beheersingsmaatregelen richten wij ons op de applicaties die relevant zijn voor het (financiële) verslaggevingsproces van Nieuwkoop. Als eerste onderzoeken wij daarbij de relevantie en het risicoprofiel van deze applicaties. Daarbij besteden wij aandacht aan onder meer:

- het belang van de continue beschikbaarheid van de applicatie en de daarmee gegenereerde gegevensbestanden;
- de aard en complexiteit van de applicatie en gegevensverwerking;
- de mate waarin Nieuwkoop in de bedrijfsvoering en wij bij onze accountantscontrole steunen op het goed functioneren (werking) en de output van de applicatie.

Vanuit ons onderzoek blijkt dat de volgende applicaties in het bijzonder relevant zijn voor Nieuwkoop:

- Key2Financiën (financiële administratie);
- Motion Centric (personele applicatie);
- Rx.Mission (omgevingsvergunningen);
- ZorgNed.

Voor deze applicaties nemen wij kennis van de algemene IT-beheersingsmaatregelen en de applicatie-specifieke beheersingsmaatregelen. Daarbij richten wij ons met name op de kwaliteit van de toegangsbeveiliging en het leveranciersmanagement rond IT-systemen en applicaties, waaronder de nieuwe applicatie Key2Financiën die operationeel is sinds 1 januari 2024.

Wij hebben met Nieuwkoop afspraken gemaakt om een IT-onderzoek uit te voeren, waarbij wij kennis zullen nemen van de IT-beheersingsmaatregelen. Dit onderzoek zal in januari 2025 plaatsvinden. Eventuele belangrijke bevindingen zullen wij rapporteren in ons accountantsverslag bij de jaarrekening 2024 of eerder indien de bevindingen daar aanleiding toe geven.

Hieronder herhalen wij een aantal belangrijke aandachtspunten uit ons accountantsverslag bij de jaarrekening 2023:

- Dwing het gebruik van multi-factor-authentication (MFA) af voor alle gebruikers, zowel voor de in- als externe toegang.
- Beoordeel de mogelijkheden om zogenaamde 'event logs' te configureren binnen de Active Directory, waarmee vastgesteld kan worden wie en op welk moment aanpassingen heeft aangebracht binnen de beveiligingsinstellingen.

- Professionaliseer het wachtwoordenbeleid en beoordeel kritisch de noodzaak van accounts waarbij het wachtwoord niet verloopt. Minimaliseer bovendien de accounts waarbij het wachtwoord niet verloopt en accounts waarbij verhoogde rechten van toepassing zijn.
- Richt een autorisatiematrix in, waarbij rechten en rollen worden gestandaardiseerd. Hiermee kan ongewenste functievermenging in rechten worden voorkomen.
- Waarborg dat er voldoende (preventieve) beheersing plaatsvindt rondom het change management proces (wijzigingsbeheer) vanuit de regiefunctie van Nieuwkoop.
- Geef invulling in de regiefunctie op het gebied van back-up en recovery, zodat Nieuwkoop preventief inzicht heeft in de bruikbaarheid ('inhoud') van back-ups en de mogelijkheden om deze tijdig terug te zetten.
- De gemeente maakt gebruik van verschillende SaaS-oplossingen (externe leveranciers). Wij raden aan om periodiek leveranciersbeoordelingen uit te voeren, om vast te stellen dat de leveranciers voldoen aan de afgesproken vereisten.

Wij hebben van uw organisatie begrepen dat op bovenstaande aandachtspunten belangrijke stappen zijn gezet of al volledig gerealiseerd. In het eerder genoemde IT-onderzoek dat in januari 2025 plaats zal vinden zullen zoals wij dat nu inschatting ook de verbeteringen op bovenstaande onderdelen zichtbaar worden.

Conversie naar nieuwe personele- en salarisadministratie

Nieuwkoop gaat begin 2025 over op een nieuw salarispakket, van Motion Centric naar Visma Raet. Voorgaand jaar heeft een conversie plaatsgevonden naar een nieuw financieel systeem. In de managementletter 2023 hebben wij een aantal belangrijke aandachtspunten meegegeven voor de conversie voor het financiële systeem. Deze zijn ook voor de overgang naar het nieuwe salarispakket van toepassing. Wij herhalen daarom kort de destijds gedeelde aanbevelingen. Het is belangrijk dat voldoende organisatorische randvoorwaarden en interne beheersingsmaatregelen worden getroffen in de opzet van het conversieproces die waarborgen dat de conversie van de gegevens naar het nieuwe systeem tijdig, juist en volledig plaatsvindt. Eveneens is het belangrijk dat de uitgevoerde werkzaamheden, controlehandelingen, proefconversies, logbestanden en maatregelen die zijn genomen om aandachtspunten tijdens de definitieve conversie te voorkomen schriftelijk (reproduceerbaar) worden vastgelegd en gedocumenteerd in een (up-to-date) conversiedossier. Dat geldt ook voor de genomen belangrijkste beslissingen, waaronder het vrijgeven van de livegang.

6.2. Informatiebeveiliging

Omdat onze controle van de IT-beheersingsmaatregelen van Nieuwkoop een beperkte reikwijdte heeft – voortvloeiend uit onze controleopdracht voor de jaarrekening – benadrukken wij dat er sprake kan zijn van specifieke continuïteits- en beveiligingsrisico's die niet door ons zijn of worden ontdekt. Deze risico's manifesteren zich over het algemeen vooral als sprake is van datalekken en/of cybercriminaliteit.

Het is daarom van belang dat Nieuwkoop zelf 'in control' is als het gaat om informatiebeveiliging. Het implementeren van de kwaliteitsnorm NEN-7510 Informatiebeveiliging en het uitvoeren van periodieke IT-scans door gespecialiseerde bureaus, biedt hiervoor houvast.

Verder is de Baseline informatiebeveiliging Overheid (BIO) het basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen (Rijk, gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regio's). De BIO is verplicht per 1 januari 2023.

Nieuwkoop moet vooraf bepalen of de informatie in de processen adequaat beveiligd zijn. Hierbij moet gericht worden op de aspecten integriteit, vertrouwelijkheid & beschikbaarheid. Dit heeft de aandacht van Nieuwkoop en is momenteel in uitvoering.

6.3. NIS2-Richtlijn

De NIS2-richtlijn (Network and Information Security Directive) is eind 2022 vastgesteld door de Europese Unie en richt zich op het versterken van de digitale en economische weerbaarheid van de lidstaten. In Nederland wordt deze richtlijn omgezet in de nieuwe Cyberbeveiligingswet, die de huidige Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen (Wbni) zal vervangen.

Op 17 oktober 2024 is de Europese NIS2-richtlijn in werking getreden. Vanuit Nederland zal aan deze richtlijn invulling worden gegeven middels de Cyberbeveiligingswet (Cbw). De implementatiedeadline van 17 oktober om de NIS2-richtlijn te vertalen naar nationale wetgeving is vanuit de Rijksoverheid niet gehaald. De publieke consultatie van de Cbw is afgerond en de Cbw zal naar verwachting in het derde kwartaal 2025 in werking treden.

Gemeenten vallen onder de NIS2-richtlijn en moeten dan ook voldoen aan de in de NIS2-richtlijn opgenomen verplichtingen:

- Een zorgplicht – De richtlijn bevat een zorgplicht die entiteiten verplicht om zelf een risicobeoordeling te doen. Op basis daarvan nemen zij passende maatregelen om hun diensten zoveel mogelijk te waarborgen en de gebruikte informatie te beschermen.
- Een meldplicht – De richtlijn schrijft voor dat entiteiten incidenten binnen 24 uur bij de toezichthouder moeten melden. Het gaat om incidenten die de verlening van de essentiële dienst sterk (kunnen) verstoren. Een cyberincident moet ook bij het Computer Security Incident Response Team (CSIRT) gemeld worden. Dit team kan vervolgens hulp en bijstand leveren. Factoren die een incident meldingswaardig maken, zijn bijvoorbeeld het aantal personen dat door de verstoring is geraakt, de tijdsduur van een verstoring en de mogelijke financiële verliezen.
- Toezicht – Organisaties die onder de richtlijn vallen, komen ook onder toezicht te staan. De NIS2-richtlijn schrijft voor dat een onafhankelijk toezichthouder naar de naleving van de verplichtingen uit de richtlijn kijkt; zoals de zorg- en meldplicht.

Wij adviseren om de ontwikkelingen ten aanzien van de implementatie van de NIS2-richtlijn te volgen en zo snel mogelijk te betrekken in het informatiebeveiligingsbeleid. Wij hebben begrepen dat de organisatie een concept informatiebeveiligingsbeleid heeft opgesteld en dat deze in 2025 zal worden afgerond en in het eerste half jaar van 2025 zal worden vastgesteld door het college.

6.4. Uitbesteding IT bij derde partij

Nieuwkoop heeft een aantal kernapplicaties als SaaS betrokken van de leverancier, waaronder Visma Roxit (Rx.Mission), Motion, Key2Financiën.

De IT-omgeving van Nieuwkoop kent hierdoor een hoge mate van afhankelijkheid van externe IT-partners. Een deel van de financiële applicaties binnen Nieuwkoop wordt beheerd door externen. Om te kunnen constateren dat externe dienstverleners voldoen aan de wettelijke veiligheidsnormen, dient Nieuwkoop actief kennis te nemen van de ISAE 3402 rapportages en verklaring die de externe dienstverleners moeten laten opstellen.

Om 'in control' te blijven is 'slechts' het hebben van een overeenkomst, al dan niet in de vorm van een Service Level Agreement (SLA), onvoldoende. Het is daarom van belang dat Nieuwkoop per IT-partner de minimaal te treffen maatregelen in zogeheten KPI's vertaalt en integreert in de op te stellen, dan wel aan te passen overeenkomsten (al dan niet in de vorm van een SLA).

Verder is het aan te bevelen om per IT-partner de wijze van verantwoording te inventariseren welke zij af kunnen leggen over de kwaliteit van de dienstverlening (denk hierbij naast SLA's en ISO-certificeringen, ook aan assurance-rapportages in de vorm van ISAE 3402 en/of SOC (1/2/3)). Wij adviseren Nieuwkoop daarom om structureel kennis te nemen van deze rapportages en op basis daarvan een doorvertaling te maken naar eventuele interne beheersingsmaatregelen die Nieuwkoop zelf moet nemen. Nieuwkoop pakt dit actief op en beoordeelt kritisch haar leveranciers. Wij benadrukken het belang hiervan.

7. Administratieve processen

7.1. Algemeen

Uit hoofde van onze controleopdracht voor de jaarrekening hebben wij – in samenhang met onze risicoanalyse – de interne beheersingsmaatregelen binnen de administratieve (financiële) processen geëvalueerd.

Onze bevindingen komen in de hiernavolgende paragrafen aan de orde voor elk van de belangrijke administratieve processen binnen Nieuwkoop.

7.2. Normen- en toetsingskader

Het normenkader rechtmatigheid is vastgesteld op 29 februari 2024.

Een toetsingskader is een relevant document voor de interne beheersing op rechtmatigheid door Nieuwkoop. Een toetsingskader bevat alle relevante artikelen/bepalingen uit de (interne en externe) wet- en regelgeving van het normenkader die betrekking hebben op financiële beheershandelingen en die, bij niet-naleving, kunnen leiden tot een financiële rechtmatigheidsfout of rechtmatigheids- onduidelijkheid.

Met een adequaat toetsingskader maakt Nieuwkoop inzichtelijk aan welke voorwaarden wordt getoetst en kan Nieuwkoop zichtbaar maken dat wordt voldaan aan de bepalingen met mogelijke financiële consequenties uit de relevante interne en externe wet- en regelgeving.

Wij adviseren u een toetsingskader op te stellen en het toetsingskader vervolgens te vertalen naar de (verbijzonderde) interne controle. Hiermee kan Nieuwkoop in het kader van rechtmatigheid zichtbaar vaststellen dat de gemeente aan alle relevante (financiële) bepalingen van de externe wet- en regelgeving uit het normenkader voldoet, inclusief nieuwe wet- en regelgeving.

7.3. Verbijzonderde interne controle

Nieuwkoop verricht verbijzonderde interne controle (hierna: VIC) voor de belangrijkste financiële processen. Deze VIC is voor uw organisatie van belang omdat het inzicht geeft in de kwaliteit van de belangrijkste processen en de naleving van de rechtmatigheidseisen waaraan Nieuwkoop moet voldoen, voorafgaand aan onze controle.

In het kader van de controle van de jaarrekening hebben wij de interne beheersing van processen gecontroleerd die van materieel belang zijn voor de jaarrekening van Nieuwkoop. Hieronder is opgenomen welke processen wij hebben getoetst tijdens onze interim-controle en voor welke processen de VIC nog niet afgerond en gereed was voor onze controle:

- Personeels- en salarisadministratie (niet volledig afgerond)
- Inkopen en betalingen (niet gereed)
- Subsidieverstrekingen (niet gereed)
- Grondexploitaties (niet volledig afgerond)
- Huur- en pachttopbrengsten (niet gereed)

Op basis van het vastgestelde interne controleplan verricht de verbijzonderde interne controle werkzaamheden. De VIC-werkzaamheden worden door Nieuwkoop op basis van een risicoanalyse, interne beheersingsmaatregelen in het proces en werkprogramma's uitgevoerd.

De VIC-werkzaamheden zijn in overleg met ons controleteam voorbereid door Nieuwkoop. Wij hebben onder andere de steekproeven bepaald voor de te verrichten werkzaamheden op bovenvermelde processen en wij hebben voorafgaand aan onze controle afspraken met elkaar gemaakt over de reikwijdte van de verbijzonderde interne controles, de omvang en selecties van posten en de werkprogramma's.

De kwaliteit van de uitgevoerde VIC voldoet, wij kunnen van deze werkzaamheden goed gebruik maken bij onze externe controle.

Uitvoering VIC en aanbevelingen

Onze focus tijdens onze interim-controle ligt vooral op de vraag of de gemeente:

- 🌀 alle processen en posten in beeld heeft die kunnen leiden tot een materiële afwijking in de jaarrekening van de gemeente (scoping);
- 🌀 per proces en per post alle relevante risico's heeft benoemd die kunnen leiden tot een materiële afwijking in de jaarrekening van de gemeente;
- 🌀 voor alle onderkende relevante risico's een maatregel van interne beheersing benoemt ter afdekking van deze risico's;
- 🌀 werkprogramma's opstelt voor de interne controle per proces en per post die van voldoende kwaliteit is om materiële afwijkingen in de jaarrekening te kunnen signaleren;
- 🌀 de VIC per proces en per post zichtbaar uitvoert in aansluiting met het werkprogramma;
- 🌀 de verbijzonderde interne controle toereikend vastlegt en documenteert (achteraf toetsbaar en "reperformbaar");
- 🌀 naar aanleiding van de VIC de juiste, relevante en volledige bevindingen en afwijkingen opmerkt en adequaat documenteert;
- 🌀 op basis van de geconstateerde bevindingen en afwijkingen de juiste conclusies trekt;
- 🌀 evalueert wat het effect is van de bevindingen en de afwijkingen, evalueert of voldoende werkzaamheden zijn uitgevoerd door de gemeente en evalueert welke aanvullende werkzaamheden voorafgaand aan het opstellen van de jaarrekening nodig zijn door de gemeente.

Wij volstaan met het rapporteren op hoofdlijnen van de belangrijkste bevindingen en/of aandachtspunten over de uitvoering van de VIC-processen over 2024:

- 🌀 Er is een (zichtbare) risicoanalyse uitgevoerd en relevante risico's worden onderkend. In de uitvoering van de VIC wordt hierop gecontroleerd.
- 🌀 Er heeft nog geen zichtbare koppeling plaatsgevonden tussen de geïdentificeerde risico's en de interne beheersingsmaatregelen die getroffen zijn om deze risico's af te dekken.
- 🌀 Het wordt niet altijd zichtbaar gemaakt dat – bijvoorbeeld door een werkprogramma – alle geïdentificeerde risico's en bijbehorende interne beheersmaatregelen (key controls) daadwerkelijk worden getoetst in de VIC.
- 🌀 Nieuwkoop heeft de belangrijkste frauderisico's beschreven. Deze risico's worden (nog) niet een-op-een vertaald naar de VIC en daarom wordt hierop nog niet getoetst. Ook in de procesbeschrijvingen (en beheersingsmaatregelen) is dit veelal nog niet opgenomen.
- 🌀 Het opstellen van een 'overkoepelende' VIC rapportage per kwartaal of halfjaar vindt nog niet plaats. Als adviespunt geven wij mee om dit op te stellen met hierin de belangrijkste bevindingen en conclusies met een verwijzing naar de rapportage van de detailbevindingen per proces.
- 🌀 Het bewaken van bevindingen en verbeterpunten relevant voor de kwaliteit van de VIC en voor de rechtmatigheidsverantwoording is een ontwikkelpunt.

Samenvattend constateren wij dat de VIC doorontwikkeld is ten opzichte van vorig jaar en op bovenstaande punten verder doorontwikkeld kan worden.

Wij adviseren u om deze bevindingen en aandachtspunten te betrekken in de VIC voor de komende perioden. Het biedt u tevens de mogelijkheid de opvolging van aanbevelingen structureel te monitoren en om een verdere structurele kwaliteitsimpuls te realiseren. Dit draagt bij aan het steeds verder ontwikkelen van de VIC.

7.4. Procesbeschrijvingen

Het inrichten en beschrijven van de administratieve organisatie door middel van procesbeschrijvingen is een belangrijke waarborg voor een goede procesbeheersing.

Nieuwkoop heeft haar relevante (financiële) processen nog niet allemaal beknopt en overzichtelijk beschreven volgens het '6W'-model (wie doet wat, waarom, wanneer, waarmee en met welk doel) of de zogenaamde "kruisjeslijsten". Hierover hebben wij in de managementletter 2023 uitgebreid gerapporteerd.

Hiermee kan vooral invulling gegeven worden aan het identificeren van de belangrijkste risico's (key controls) per proces en de interne beheersingsmaatregelen als antwoord daarop. Vervolgens kan door de VIC hierop getoetst worden.

Wij benadrukken dat wij met onze aanbeveling niet bedoelen het opstellen van een handboek AO/IB en dat dit nodig is voor een goede uitvoering van de VIC.

Wij zien dat de VIC zich voorbereid om procesbeschrijvingen op te stellen en periodiek te actualiseren. In overleg met ons controleteam sloot de VIC aan bij de door ons gevoerde procesgesprekken, ter input van de eigen proceskennis en het op termijn mogelijk maken om procesbeschrijvingen op te stellen.

7.5. Personeels- en salarisadministratie

Wet DBA

De gemeente Nieuwkoop maakt gebruik van externe inhuur (zzp'ers). De aankondiging dat de Belastingdienst strenger gaat handhaven op de correcte toepassing van de Wet DBA, brengt met zich mee dat organisaties die samenwerken met zzp'ers (financiële) risico's lopen. Dat geldt ook voor Nieuwkoop. Nieuwkoop onderneemt hierop actie door eerst de samenwerkingen met zzp'ers te inventariseren en deze te toetsen op mogelijke schijnzelfstandigheid. Nieuwkoop laat zich hierin ondersteunen en adviseren door een externe partij. Wij adviseren de uitkomsten uit dit onderzoek te vertalen naar een actieplan om de risico's voor Nieuwkoop zoveel mogelijk te minimaliseren. Ons is gemeld dat Nieuwkoop de uitkomsten uit het onderzoek deelt met de Belastingdienst uit hoofde van Horizontaal Toezicht.

Regeling vervroegde uittreding (RVU)

In uw cao is een zogenaamde RVU-regeling opgenomen, de Regeling voor Vervroegde Uittreding. Onder strikte voorwaarden kunnen medewerkers aanspraak maken op deze regeling en maximaal twee jaar eerder stoppen met werken. Indien aan de voorwaarden van de RVU-regeling wordt voldaan, heeft de werknemer recht op een maandelijkse uitkering gelijk aan de fiscale drempelvrijstelling voor RVU. Tussen de werknemer en werkgever kunnen (aanvullend) individuele afspraken worden gemaakt. Wij zijn op de hoogte van het gebruik van de RVU-regeling binnen Nieuwkoop. Graag vragen wij uw aandacht voor de financiële en administratieve verwerking indien aanspraak wordt gemaakt op de RVU-regeling. In dit geval dient Nieuwkoop een voorziening te vormen op de balans voor de resterende verplichtingen richting de medewerker(s). Deze voorziening is noodzakelijk omdat de gemeente nog wel verplichtingen heeft richting de medewerker, maar de medewerker wordt vrijgesteld van werk. Verder vragen wij uw aandacht voor de toetsing op de voorwaarden voor de RVU-drempelvrijstelling. Zolang aan de voorwaarden wordt voldaan, is de gemeente geen RVU-heffing verschuldigd. Indien Nieuwkoop niet aan de voorwaarden voldoet, dient er een eindheffing te worden betaald.

7.6. Inkopen

Met betrekking tot het inkoopproces willen wij graag de aandacht vestigen op de volgende bevindingen:

- Het (eenduidig) registreren van geleverde prestaties is een aandachtspunt. Wij constateren dat prestatieregistraties (nog) onvoldoende zichtbaar (reproduceerbaar) worden vastgelegd en/of gedocumenteerd. Als gevolg hiervan moet nog voor de verbijzonderde interne controle en voor onze accountantscontrole aanvullende informatie worden verzameld om de prestatieleveringen te onderbouwen.

Het inkoop- en aanbestedingsproces is binnen de organisatie decentraal belegd. De toets of wordt voldaan aan de Europese aanbestedingsregels vindt plaats middels een spendanalyse, zoals beschreven in paragraaf 7.8. Dit betreft echter een repressieve maatregel. De VIC stelt daarom tussentijds een spendanalyse op. Wij adviseren echter ook preventieve maatregelen te treffen. Dit kan bijvoorbeeld door het invoeren van een aanbestedingskalender, het centraal coördineren van inkopen en het inrichten van een contractenregister en een verplichtingenadministratie.

7.7. Betalingen

Met betrekking tot het betaalproces van Nieuwkoop vragen wij aandacht voor het periodiek controleren van de autorisaties van medewerkers en maatregelen te treffen indien deze niet meer actueel zijn. Tijdens onze controle hebben wij geconstateerd dat een medewerker formeel nog autorisaties heeft binnen het betalingsproces, maar inmiddels niet meer werkzaam is bij de gemeente. Het is belangrijk dat Nieuwkoop procedures opstelt waarbij bij uitdiensttreding direct alle autorisaties worden ingetrokken. Wij adviseren u dit voor deze medewerker per direct te doen. Nieuwkoop heeft de betaalpas en de reader van de betreffende medewerker direct ingenomen, waardoor er geen gebruik meer kon worden gemaakt van de autorisaties.

7.8. Aanbestedingsrechtmatigheid

Door middel van een spendanalyse op de crediteuren toetst Nieuwkoop of opdrachten met een opdrachtwaarde boven de EU-aanbestedingsgrens conform de EU-aanbestedingsregels worden aanbesteed.

Uit de VIC op de tussentijdse spendanalyse zijn (financiële) onrechtmatigheden gebleken.

Wij vragen u de spendanalyse bij te werken met de volledige crediteurenadministratie tot en met 2024 en uw conclusies en rechtmatigheidsoordeel op crediteureniveau hieraan toe te voegen.

Wij hebben afgesproken dat wij tijdens de jaarrekeningcontrole 2024 per aanbesteding zullen toetsen of wij ons kunnen vinden in de conclusies die Nieuwkoop per crediteur heeft onderbouwd en getrokken.

Voor de beheersing van contracten en aanbestedingen adviseren wij om een contractenregister toe te passen. Een contractenregister biedt uitkomst om een volledig overzicht van lopende contracten, vervaldata, contractwaardes en de uitputting ervan inzichtelijk te maken en te bewaken.

7.9. Financiële administratie en memoriaalboekingen

Financiële administratie

Nieuwkoop is per 1 januari 2024 overgegaan naar Key2Financiën voor het voeren van de financiële administratie. Een nieuw (financiële) applicatie vergt voorbereiding en gewenningstijd en opleidingstijd van de medewerkers. Wij hebben tijdens de interimcontrole verschillende inconsistenties geconstateerd in boekingsgangen en boekingsgedrag. Dit heeft in 2024 geleid tot inconsequenties in het gebruik van grootboeken en kostensoorten. Een voorbeeld hiervan zijn (termijn)bedragen in het sociaal domein die op verschillende grootboek en kostensoort combinaties worden geboekt. Het consequent registreren van financiële mutaties is van belang voor een betrouwbare financiële administratie en inzicht in de financiële prestaties, rechten en verplichtingen en de uitputting van beschikbare budgetten. Wij vragen uw aandacht om dit in de toekomst te bewaken en voor de achterliggende periode te analyseren waar (mogelijke) correcties noodzakelijk zijn.

Memoriaalboekingen

Nieuwkoop verwerkt memoriaalboekingen in de financiële administratie. Dit zijn mutaties die niet vallen binnen de reguliere (financiële) processen. Voorheen paste Nieuwkoop in het proces van memoriaalboekingen het zogenaamde 4-ogen principe toe, waarbij een memoriaalboeking door een tweede medewerker FA werd gecontroleerd en geautoriseerd voorafgaand aan daadwerkelijke boeking. In 2024 is dit 4-ogen principe niet consequent toegepast als gevolg van beperkte bezetting. Wij adviseren u dringend om het 4-ogen principe voor memoriaalboekingen weer in te richten en toe te passen, zodat memoriaalboekingen altijd inhoudelijk gecontroleerd en geautoriseerd worden voordat deze doorgevoerd worden.

Daarnaast verzoeken wij om met terugwerkende kracht aanvullend gegevensgerichte controles uit te voeren op de memorialen waarbij het 4-ogen principe niet heeft gewerkt.

7.10. Jeugdwet

Nieuwkoop koopt haar specialistische jeugdhulp regionaal in via de Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ). Verwijzingen vanuit specialisten (bijvoorbeeld via een huisarts of rechtbank) komen rechtstreeks terecht bij de SOZ. Naast verwijzingen vanuit specialisten komen er ook meldingen binnen bij het Jeugd en Gezinsteam Nieuwkoop (JGT), die vervolgens door dit team worden beoordeeld. Na beoordeling worden deze meldingen doorgezet naar een geselecteerde zorgaanbieder in de regio. De bestelling van de zorg en de verdere administratieve afhandeling wordt uitgevoerd door de SOZ. Graag vragen wij voor de toeleidingen vanuit het JGT aandacht voor het volgende:

- De gemeente stuurt een brief met verwijzing naar de geselecteerde zorgaanbieder. De zorgaanbieder doet vervolgens zelf een verzoek om toewijzing bij de SOZ om de zorg te kunnen gaan leveren, op basis van deze verwijzing. De verwijzing die de zorgaanbieder van de gemeente ontvangt, bevat echter geen recht, hoogte en duur voor de te verstrekken zorg. Wij adviseren om de mogelijkheden te onderzoeken om kaders mee te geven richting de zorgaanbieders, zonder dat hierin afbreuk wordt gedaan aan de professionele invulling van de zorg door een zorgaanbieder. Door de zorgaanbieder kaders mee te geven, heeft de gemeente meer grip op de duur en intensiviteit van de te verstrekken zorg en daarmee ook op de kosten.
- De SOZ toetst niet of de zorgaanbieder ook daadwerkelijk een verwijzing vanuit de gemeente heeft ontvangen bij een verzoek om toewijzing. Om zekerheid te verkrijgen over de juistheid en rechtmatigheid van de bestelde zorg en de daarbij behorende declaraties van de zorgaanbieder voor de toeleidingen via het JGT, dienen daarom aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd te worden. Nieuwkoop heeft een gesprek geïnitieerd tussen de SOZ en diens accountant. Hierin zijn afspraken gemaakt over de noodzakelijke werkzaamheden. Nieuwkoop zal zelf de noodzakelijke controlewerkzaamheden betrekken in haar VIC en deze delen met het controleteam van Verstegen.

7.11. Btw en Vpb

Gemeenten moeten onderscheid maken tussen overheidsactiviteiten (btw via het btw-compensatiefonds), ondernemingsactiviteiten (btw via de Belastingdienst) en fiscaal vrijgestelde activiteiten (kostenverhogende btw). Overheadskosten moeten naar rato worden toegerekend via een forfaitair mengpercentage. Het mengpercentage dient jaarlijks te worden herijkt. Wij vragen uw aandacht om het mengpercentage jaarlijks te (laten) herijken, zodat Nieuwkoop beschikt over een actuele btw-labeling.

8. Naleving wet- en regelgeving, informatieplicht duurzaamheid

8.1. Informatieplicht energiebesparing

De informatieplicht energiebesparing is gekoppeld aan de energiebesparingsplicht uit het *Activiteitenbesluit milieubeheer*, het *Besluit activiteiten leefomgeving* (Bal) en het *Besluit bouwwerken leefomgeving* (Bbl).

De energiebesparingsplicht geldt voor alle 'drijvers' die op een locatie meer dan 25.000 m³ gas verbruiken of meer dan 50.000 kWh energie. Op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) is hierover nadere informatie te vinden.

Heeft u een energiebesparingsplicht, dan moet u hierover ook eens in de vier jaar rapporteren aan het voor uw organisatie bevoegde gezag, zoals gemeente (regulier) of provincie (locaties met een specifieke milieubelastende activiteit). Dit is de informatieplicht. Deze geldt voor het eerst voor het jaar 2023, met als deadline 1 december 2023.

Toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht, en de daarbij behorende informatie- en onderzoekplicht, is opgenomen in het basistakenpakket van de omgevingsdiensten. Dit houdt in dat de gemeenten verplicht het mandaat voor toezicht en handhaving aan hun omgevingsdienst moeten geven. De omgevingsdiensten doen daarom voor vrijwel alle locaties de uitvoering van deze taken.

Algemene informatie is te vinden op [Informatieplicht energiebesparing vanaf 2023 \(rvo.nl\)](https://www.rvo.nl/informatieplicht-energiebesparing-vanaf-2023). Om verder inzicht te krijgen in de voor een organisatie geldende vereisten is de volgende link handig: [Stappenplan Energiebesparing Rapportageplicht. | RVO.nl](https://www.rvo.nl/stappenplan-energiebesparing-rapportageplicht).

Wij adviseren om de informatieplicht van Nieuwkoop te onderzoeken en daaraan passende opvolging te geven.

8.2. Rapportageverplichting werkgebonden personenmobiliteit

Vanaf 1 januari 2024 moeten werkgevers met 100 of meer werknemers – op grond van het *Besluit CO₂-reductie werkgebonden personenmobiliteit* – jaarlijks gegevens bijhouden over de mobiliteit van hun werknemers. Het gaat daarbij om woon-werk en zakelijke mobiliteit. Werkgevers moeten vervolgens voor 30 juni van het opvolgende jaar (voor het eerst dus voor 30 juni 2025) deze gegevens aanleveren op een digitaal formulier. Het gaat om jaartotalen van gereisde kilometers per vervoermiddel en per brandstofsoort.

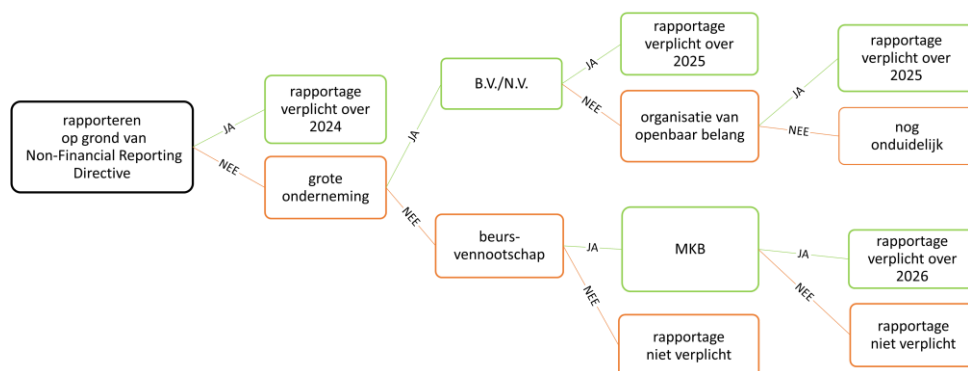
Het vorenstaande impliceert dat reeds vanaf 1 januari 2024 een aanzienlijke gegevensverzameling moet gaan plaatsvinden¹. Voor meer informatie en handreikingen hieromtrent verwijzen wij naar de websites van de [Rijksdienst voor Ondernemend Nederland \(RVO\)](https://www.rvo.nl) en www.co2reductiemobiliteit.nl.

¹ De Raad van State heeft op 18 oktober 2023 voorgesteld om de registratieplicht uit te stellen tot 1 juli 2024.

8.3. Rapportageverplichting in de jaarverslaglegging (CSRD)

Vanaf 1 januari 2026 (boekjaar 2025) moeten alle grote ondernemingen (BV's/NV's) in Nederland de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) toepassen. Nieuwkoop valt niet onder deze categorie. Dit vloeit onder meer voort uit het toepassen van de beslisboom die is opgenomen op de website van de [SER](#):

Hoewel Nieuwkoop de CSRD op basis van Europese of Nederlandse wet- en regelgeving niet verplicht hoeft toe te passen, kan ook op andere wijze een verplichting ontstaan tot het rapporteren over duurzaamheid. Denk hierbij vooral aan:

- informatiebehoefte van ketenpartners die wél moeten voldoen aan de CSRD en daarvoor informatie nodig hebben vanuit toeleveranciers en afnemers (denk aan banken, zorgverzekeraars, leveranciers);
- informatieverplichting van Nieuwkoop, voortvloeiend uit convenanten op het gebied van duurzaamheid waar Nieuwkoop onderdeel van uitmaakt;
- informatiewensen van Nieuwkoop, voortvloeiend uit zelf gestelde duurzaamheidsdoelen en de communicatie daarover.

Nieuwkoop heeft nog geen signalen ontvangen over concrete rapportageverplichtingen vanuit de keten.

8.4. Overige informatieverplichtingen rond duurzaamheid

In de vorige paragrafen zijn de belangrijkste informatieverplichtingen rond duurzaamheid toegelicht. De komende jaren nemen deze verplichtingen toe en voor sommige (soorten) organisaties gelden nu al aanvullende verplichtingen. Wij adviseren om dit regelmatig te onderzoeken, bijvoorbeeld via de website [Wetchecker energiebesparing \(rvo.nl\)](#).

Om de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheidsdoelstellingen en -vereisten goed te volgen en onze opdrachtgevers hierbij te ondersteunen, is binnen ons kantoor een Projectteam Duurzaamheid actief. Voor vragen kan via onze algemene contactgegevens altijd een beroep worden gedaan op dit projectteam.

9. Opvolging eerdere aanbevelingen

In eerdere managementletters en accountantsverslagen hebben wij geadviseerd over verbeteringsmogelijkheden in de interne beheersingsmaatregelen.

De opvolging van een aantal aanbevelingen is nog onderhanden. Hieronder vermelden wij de follow-up door Nieuwkoop van de opvolging van de belangrijkste aanbevelingen en adviezen.

Score	Betekenis
	Aanbeveling / adviespunt opgevolgd.
	Deels opgevolgd. Genoemde adviespunt is nog ter opvolging.
	Aanbeveling / adviespunt niet opgevolgd.

Bevinding vorige rapportage(s)	Opvolging in 2024	Status
M&O-beleid actualiseren.	Onderhanden. Zal worden geactualiseerd, staat gepland voor 1 ^e kwartaal 2025.	
Managementinformatie – het opnemen van prestatie indicatoren of stoplichten-rapportages om beleidsmatige voortgang te rapporteren.	Afgerond. Hieraan is opvolging gegeven door een midterm-review over de voortgang van het collegeprogramma (behandeld in de raadsvergadering van 1 oktober 2024). In de vereenvoudigde P&C-cyclus is hier bewust aandacht voor.	
VIC – aandacht voor key-controls en overkoepelende VIC-rapportages.	Onderhanden. De ontbrekende key-controls zullen worden aangevuld in de werkprogramma's en er zullen 3 tussentijdse rapportagemomenten worden ingericht.	
Vastlegging prestatielevering.	Onderhanden. Heeft aandacht van Nieuwkoop en zal, ook als onderdeel van de VIC, worden geoptimaliseerd	
Beoordeling subsidieaanvragen.	De nieuwe (aankomende) structuur als gevolg van de nieuwe Algemene Subsidie Verordening (ASV) en bijbehorende beleidsregels zal minder toetsing vergen, geeft de gemeente aan. Inwerkingtreding zal per 2025 plaatsvinden. Zaaksysteem Djuma zal gebruikt worden voor de vastleggingen en toetsing.	

Bevinding vorige rapportage(s)	Opvolging in 2024	Status
Volledigheid van de huuropbrengsten – het uitvoeren van een volledigheidanalyse.	Onderhanden. Bij de jaarrekening 2024 stelt Nieuwkoop een analyse op van de huuropbrengsten in relatie tot de in eigendom zijnde objecten. Aanvullend toetst de VIC de volledigheid en juistheid van de verantwoorde huuropbrengsten.	●
GITC – diverse aanbevelingen naar aanleiding van de toekomstige inwerkingtreding van NIS2.	Onderhanden. Nieuwkoop volgt de ontwikkelingen en is gestart met voorbereidingen voor onder meer bedrijfscontinuïteitsplannen, incidentmanagement en leveranciersmanagement.	●
GITC – de toetsing van de IT general en application controls is nog geen onderdeel van de verbijzonderde interne controle en/of het interne controleplan.	Onderhanden. De toetsing is nog niet opgenomen in de verbijzonderde interne controle.	●
Inkoop- en aanbestedingsbeleid – te actualiseren.	Meest recente inkoopbeleid dateert uit 2021. Advies om het inkoopbeleid te actualiseren.	●

Tevens is een verbeterpuntenlijst opgesteld door Nieuwkoop op basis van de eerder uitgebrachte managementletters en accountantsverslagen. De verbeterlijst is mede input geweest voor de bovenstaande tabel.

10. Vooruitblik (controle) jaarstukken 2024

U streeft ernaar de jaarstukken 2024 op 24 maart 2025 (week 13) aan te bieden voor onze controle. Van belang is dat er bij de start van de jaarrekeningcontrole een complete set van jaarstukken met onderliggend jaarrekeningdossier aanwezig is. Voorafgaand verstrekken wij de lijst met op te leveren informatie en documenten voor het jaarrekeningdossier 2024.

Met betrekking tot het opstellen en de accountantscontrole van de jaarstukken 2024 noemen wij verder nog de volgende algemene aandachtspunten en aanbevelingen:

- Evalueer en bespreek tijdig met ons de te verwachten (andere) bijzondere posten in de jaarrekening die het eigen vermogen en/of resultaat substantieel kunnen beïnvloeden. Denk bijvoorbeeld aan voorzieningen en schulden die gerelateerd zijn aan personeelskosten en andere bijzondere schattings- en waarderingsvraagstukken.
- Evalueer en bespreek tijdig met ons eventuele bijzonderheden met betrekking tot de naleving van de WNT.
- Inventariseer de vereiste subsidieverantwoordingen over 2024, de bijzonderheden daarbij en de vereiste accountantsproducten daarbij, zodat de werkzaamheden hiervoor tijdig kunnen worden afgestemd.

Bij de interim-controle hebben wij de verbijzonderde interne controle over het grootste deel van 2024 gecontroleerd. Wij hebben afspraken gemaakt over de door u uit te voeren werkzaamheden op de verbijzonderde interne controle over de resterende periode van 2024.

11. Slot

Wij adviseren om de in dit verslag opgenomen bevindingen en aanbevelingen te evalueren en op te nemen in een actieplan. Uiteraard zijn wij graag bereid om nader van gedachten te wisselen over onze aanbevelingen en specifieke oplossingsrichtingen.

Wij vertrouwen erop u met deze managementletter een goed beeld te hebben gegeven van onze bevindingen en aanbevelingen bij de controle van de belangrijkste interne beheersingsmaatregelen.